

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 27 май 2021 г.
(OR. en)

8881/21

COMPET 369
TOUR 36

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	27 май 2021 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	8475/21
Относно:	Туризмът в Европа през следващото десетилетие: устойчив, стабилен, цифров, глобален и социален – Заключение на Съвета (приети на 27 май 2021 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно туризма в Европа през следващото десетилетие: устойчив, стабилен, цифров, глобален и социален, приети от Съвета на 3797-ото му заседание от 27 май 2021 г.

**ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА относно ТУРИЗМА В ЕВРОПА ПРЕЗ
СЛЕДВАЩОТО ДЕСЕТИЛЕТИЕ: УСТОЙЧИВ, СТАБИЛЕН, ЦИФРОВ,
ГЛОБАЛЕН И СОЦИАЛЕН**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално член 195 от него,
- като се придържа към съответните области на компетентност на държавите членки и Комисията, както и към принципите на субсидиарност и пропорционалност,
- като припомня значението на принципа на свободното движение на хора и услуги, установен в Договорите,

КАТО ИМА ПРЕДВИД:

- Съобщението на Комисията „Европа — водеща световна туристическа дестинация — нова политическа рамка за европейския туризъм“ от юни 2010 г.¹ и заключенията на Съвета от октомври 2010 г. относно това съобщение²;
- Заключенията на Съвета от 27 май 2019 г. „Конкурентоспособността на туристическия сектор като двигател на устойчивия растеж, създаването на работни места и социалното сближаване в ЕС през следващото десетилетие“³;
- Съобщенията на Комисията „Европейският зелен пакт“ от 11 декември 2019 г.⁴ и „План за инвестиции за устойчива Европа – План за инвестиции на Европейския зелен пакт“ от 14 януари 2020 г.⁵;

¹ 11883/10
² 14944/10
³ 9707/19
⁴ 15051/19 и 15051/19 ADD1
⁵ 5269/20

- Съобщението на Комисията „Нова промишлена стратегия за Европа“ от 10 март 2020 г., въвеждаща подхода за промишлените екосистеми, една от които е туристическата, и актуализацията на това съобщение от 5 май 2021 г.⁶, както и съобщенията „Часът на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“ от 27 май 2020 г., „Европейска стратегия за данните“ от 19 февруари 2020 г. и „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ от 1 юли 2020 г.;
- Съобщението на Комисията „Туризмът и транспорт през 2020 г. и след това“⁷ и свързания с него пакет от мерки в областта на туризма и транспорта от 13 май 2020 г., Резолюцията на Европейския парламент относно транспорта и туризма през 2020 г. и след това от 19 юни 2020 г.⁸, Резолюцията на Европейския парламент относно създаването на стратегия на ЕС за устойчив туризъм от 25 март 2021 г.⁹ и становището на Европейския икономически и социален комитет относно туризма и транспорта през 2020 г. и след това;
- Заключение на Съвета относно изграждането на цифровото бъдеще на Европа от 9 юни 2020 г.¹⁰;
- Съобщението на Комисията „Цифров компас за 2030 г.: Европейският път към цифровото десетилетие“ от 9 март 2021 г.¹¹;
- Заключение на Съвета от 21 септември 2020 г. относно това как да се задълбочи единният пазар на ЕС с цел стабилно възстановяване и конкурентоспособна, устойчива Европа от 21 септември 2020 г.¹²;
- Заключение на Съвета „Възстановяване на прехода към по-динамична, устойчива и конкурентоспособна европейска промишленост“ от 16 ноември 2020 г.¹³;

⁶ COM(2021) 350 final

⁷ 8674/20

⁸ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0169_BG.html

⁹ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0109_BG.pdf

¹⁰ 8711/20

¹¹ 6974/1/21

¹² 10698/20

¹³ 13004/20

- Програмата до 2030 г. за целите за устойчиво развитие, приета от Общото събрание на ООН, и Парижкото споразумение, ратифицирано в рамките на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата,

КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД, ЧЕ:

- а) туризмът е междусекторна икономическа и социална дейност с широко въздействие върху икономическия растеж, заетостта и социалното и екологичното устойчиво развитие на регионите, която допринася за опазването и насърчаването на европейските ценности и културното наследство;
- б) туристическата екосистема осигурява заетост на около 20,3 милиона души в ЕС и през 2019 г., последната година преди тежкото въздействие на пандемията от COVID-19 върху икономиката, представляваше 9,5% от БВП на ЕС, което възлиза на 7% от общия износ на ЕС. Като се има предвид, че по време на пандемията приходите на някои подсектори са намалели с до 80% от нетната стойност, а около 11 милиона работни места в ЕС вече са били засегнати в туристическата екосистема през 2020 г.¹⁴;
- в) поради кризата с COVID-19 туристическата екосистема има най-големи нужди от инвестиции сред 14-те промишлени екосистеми, определени от Европейската комисия, и се характеризира с най-нисък показател за доверието;
- г) веригите за създаване на стойност в туристическата екосистема са сложни. Туризмът е по същество хоризонтална дейност, която зависи от и влияе върху няколко сектора, а успехът на туристическия сектор се дължи на синергиите и доброто взаимодействие между тях. Смущенията по веригите за създаване на стойност могат да доведат до значителни загуби за всички заинтересовани страни;

¹⁴ Работен документ на службите на Комисията: Набелязване на изискванията на Европа за възстановяването, SWD(2020) 98: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/assessment_of_economic_and_investment_needs.pdf

- д) последиците от пандемията от COVID-19 дават възможност на ЕС да обменя добри практики и да засили сътрудничеството и координацията в рамките на една Европейска програма за туризма;
 - е) туризмът и пътуванията се нуждаят от прозрачна информация и ясни критерии относно условията и трансграничната мобилност, както и от подходящи цифрови и оперативно съвместими инструменти за улесняване на мобилността, така че пътуващите да могат да правят информиран избор, което да позволи на сектора да адаптира и прилага съответстващи на изискванията мерки, по-специално по време на здравни кризи;
 - ж) заинтересованите страни и всички имащи отношение участници в туристическата екосистема на всички равнища следва да бъдат ангажирани с ускоряването и прилагането на мерките и действията, които правят екосистемата по-устойчива и намаляват нейното въздействие върху околната среда;
- 3) след пандемията от COVID-19 потребителите, както и бъдещите поколения, може да имат различен подход към пътуванията и туризма, а предлагането би могло да действа като двигател на очакваните промени в потреблението и активно да насърчава по-устойчиво поведение от страна на търсенето;

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. ИЗТЪКВА значението на редовното сътрудничество и обмена на най-добри практики между държавите членки в областта на устойчивите и отговорни политики в областта на туризма. Това е от особено значение за изграждането на устойчивост и осигуряването на гъвкавост в контекста на бъдещото управление на кризи.
2. НАБЛЯГА на положителния принос на устойчивия и отговорен туризъм, зачитащ природните, социалните и културните ресурси и ценности, както и благосъстоянието на местните общности, особено на тези, които живеят в по-слабо развитите райони, които са в процес на структурни промени и които са в отдалечените райони, като например най-отдалечените региони на ЕС.

3. **НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** ЕС и неговите държави членки да преминат към колективен и добре координиран отговор на настоящата пандемия и евентуални бъдещи кризи (пандемични или други) с общ съгласуван подход, задълбочено сътрудничество и координация, включително подкрепа за разработването на доброволни стандарти за протоколи за здравеопазване и безопасност от туристическите служби и обекти.
4. **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта от добре функциониращ, стабилен и устойчив единен пазар на ЕС за развитието и насърчаването на туризма.
5. **ИЗТЪКВА**, че е важно да се отговори на нуждите и потенциала на МСП и микропредприятията в областта на туризма като движеща сила за социално и икономическо сближаване, което допринася за балансирано регионално развитие и създаване на работни места.
6. **ПОДЧЕРТАВА** значението на качественото образование и развитието на умения, с акцент върху младите хора и равенството между половете, без да се пренебрегват процесите и ресурсите за учене през целия живот; насърчава студентския и професионалния обмен, както и придобиването на обучение, компетентности и цифрови умения от специалистите в областта на туризма на всички равнища, като текущата работа по изготвянето на Пакт за уменията в туризма следва да продължи чрез публично-частни партньорства.
7. **ОПРЕДЕЛЯ** туризма като една от промишлените екосистеми, за която са необходими допълнителни мерки, за да се допринесе за качеството на живот и за развитието, подобряването и популяризирането на туристическите продукти и услуги, като надлежно се вземат предвид и трите измерения на устойчивостта: икономическо, социално и екологично. Те включват прехода към неутралност по отношение на климата чрез подобряване на ефективността на ресурсите, управление на отпадъците и водите с цел свеждане до минимум на въздействието върху околната среда, зачитане на културното наследство, нови възможности за заетост, устойчиво строителство и модернизация на туризма и публичната инфраструктура, транспорт, цифрова трансформация, телекомуникации, както и иновативни финансови продукти и услуги.

8. ПРИЗНАВА, че градският туризъм, служебните пътувания, секторът на проявите и туризмът за срещи, насърчителни мероприятия, конгреси и изложения са все по-важна част от туристическата екосистема; бъдещето на тези сектори и на всички други ще трябва да бъде част от една средносрочна и дългосрочна програма на ЕС за туризма.
9. НАСЪРЧАВА държавите членки да разработят устойчиви, отговорни и стабилни политики и стратегии в областта на туризма въз основа на солидни факти и наблюдение на въздействието на глобално, национално и регионално равнище, включително относно:
- а) напредък към устойчив и отговорен туризъм и бизнес поведение;
 - б) подобряване на свързаността и мултимодалните устойчиви пътувания, като се вземат предвид трансграничните, селските, островните, периферните и обезлюдените райони, както и най-отдалечените региони;
 - в) насърчаване на устойчивия крайбрежен и морски туризъм като част от туристическата екосистема, както и на синята икономика, тъй като тяхното успешно функциониране зависи от здравословната морската среда и от тясното сътрудничество между органите и заинтересованите страни в морския сектор;
 - г) насърчаване на новите технологии, цифровизацията, ИКТ и обмена на данни с цел подобряване на резултатите на туристическите предприятия, стойността на туристическите дестинации, разбиране и посрещане на нарастващите и нововъзникващите потребности на потребителите на туристически услуги и адаптиране към техните навици и практики, обогатяване на цялостните туристически преживявания, подобряване на планирането на развитието на туризма и интелигентно управление на туристическите потоци, както и осигуряване на безпроблемно пътуване, по-лесна комуникация и интегрирано развитие на туризма;
 - д) насърчаване на общоевропейски диалог и обмен на най-добри практики между държавите членки за разработване на новаторски подходи, включително в областта на интелигентния туризъм, за балансирано управление на нарастващите туристически потоци към европейските дестинации.

10. ПРЕПОРЪЧВА държавите членки да споделят своите виждания, идеи и потенциални проекти за това как туристическата екосистема може да допринесе за постигането на целите на Европейския зелен пакт, в съответствие с Парижкото споразумение и целите за устойчиво развитие на Програмата до 2030 г., както и с принципите на справедливия преход, чрез използване на иновативни инструменти за модернизиране на туристическите бизнес модели и управлението на дестинациите и предприемане на по-нататъшни стъпки по пътя към декарбонизация, по-ефективно използване на ресурсите и насърчаване на кръговата икономика в туризма.
11. ИЗТЪКВА СПЕЦИАЛНО значението на цифровата трансформация на туризма и факта, че туризмът може да играе значима роля в рамките на цифровия единен пазар на ЕС и в инициативите за общите европейски пространства за данни, като например въпросите, свързани с изкуствения интелект и големите информационни масиви, в съответствие със стратегията на ЕС за данните, както и да гарантира, че мрежата от европейски цифрови иновационни центрове допринася за посрещане на нуждите от цифровизация на свързаните с туризма МСП.
12. ГАРАНТИРА, че ЕС идентифицира и използва интелигентно съществуващите възможности за финансиране по линия на многогодишната финансова рамка (МФР) и Next Generation EU, за да подкрепи краткосрочното, средносрочното и дългосрочното възстановяване на туристическата екосистема, да я направи по-устойчива и да способства за нейния екологичен и цифров преход.
13. ПРИКАНВА Комисията и държавите членки, в сътрудничество със съответните заинтересовани страни, да изготвят Европейска програма за туризма за периода 2030–2050 г., подкрепена от споделени приоритети и планове за действие, като отчитат различията между държавите членки, на базата на прогнози, насочени към основните стратегически предизвикателства за стимулиране на екологичния и цифровия преход на туристическата екосистема и за укрепване на нейната конкурентоспособност, устойчивост и стабилност, с цел да представят първия проект на програмата до края на 2021 г.

14. ПРИКАНВА Комисията:

- i) да отрази туризма в съответните политики на ЕС и да гарантира, че те насърчават последователно устойчивия и отговорен туризъм по отношение на целите за устойчиво развитие, природните и културните ресурси и ценности и местните общности, като по този начин допринасят за качеството на живот и за регионалната добавена стойност;
- ii) да започне възможно най-скоро и най-късно до септември 2021 г. цялостен преглед на настоящите източници на финансиране за туризма в МФР за периода 2021–2027 г. и Next Generation EU с цел улесняване на достъпа до информация за публичните органи и заинтересованите страни;
- iii) да приложи в туризма своя подход към промишлената екосистема и във възможно най-кратък срок да разработи, заедно с държавите членки, специфичен подход в съществуващата рамка, който подкрепя туристическата екосистема, по-специално МСП, и дестинациите в техния екологичен и цифров преход;
- iv) за да се запази Европа като водеща световна туристическа дестинация по отношение на стойността, качеството, устойчивостта и иновациите, да работи с държавите членки, дестинациите, промишлеността и заинтересованите страни за стартиране на нови инструменти, които да насърчават европейските дестинации да възприемат по-интелигентен, информиран и устойчив подход към планирането и управлението на туризма въз основа на потребителските тенденции, динамичното наблюдение и показателите;
- v) да работи с държавите членки и съответните международни организации за съвместно разработване на информационно табло на ЕС за туризма като водещ инструмент на ЕС за туристическата екосистема. За тази цел ПРИКАНВА Комисията да работи с експертите от държавите членки, за да представи първия проект до края на 2021 г.